

С. 53 – 56.

6. Ігнатів С. Н. Державний комітет статистики України Головне управління статистики у Вінницькій області. – 2007. – С. 516
7. Олійник О.В. Економічний механізм розширеного відтворення в сільському господарстві. – 2006. – С.288
8. Парнюк В.О. Особливості реформування амортизаційної політики в Україні // Фінанси України. – 2007. – №4. – С. 16-19
9. Погоріла І.І. Амортизаційна політика та її вплив на відтворення основних фондів підприємств // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. - №8. – С.17-19

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ТА ЇХ ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА В УМОВАХ КРИЗИ

В.В. Керпань

Науковий керівник: асистент О.Г. Кубай

Розглядаються проблеми фінансово-економічної стійкості аграрних підприємств в умовах фінансової дестабілізації АПК України. Подаються пропозиції щодо заходів підтримки аграрного сектору економіки з боку держави з метою забезпечення ефективного функціонування потенційного потужного експортера аграрної продукції.

Вступ. Трансформаційні процеси, що відбуваються в аграрному секторі економіки України, уповільнили темпи його розвитку. Швидке поглиблення світової фінансової кризи гостро поставило перед владою, бізнесом, менеджментом, наукою питання мінімізації наслідків для вразливої вітчизняної економіки, передусім шляхом запровадження невідкладних адміністративних, нормативно-правових і економічних важелів в основних галузях, до яких, безумовно, належить й АПК, що й зумовлює актуальність даної теми.

Постановка завдання. Питання фінансово-економічного стану аграрних підприємств досліджують багато науковців, зокрема такі як Зінов'єв Ф.В., Лагода Є.Ю., Кириленко І.Г., Дем'янчук В.В., Андрущенко Б.В., Прокопенко Н.С., Ульянченко О.В., Череп А.В., Кириченко Л.А.

Останнім часом все частіше наголошується на особливостях фінансово-економічної стійкості для аграрних підприємств. Вона належить до найбільш нестабільних економічних категорій, оскільки на неї справляють вплив особливі фактори, невластиві іншим галузям. До них слід віднести сезонність виробництва (спричиняє нерівномірність грошових потоків), чутливість до природнокліматичних умов (впливає безпосередньо на формування прибутку), залежність від державної підтримки. Тому стратегія формування та управління фінансово-економічною стійкістю представляє собою процес формування перспективного напрямку розвитку підприємства на основі ефективного управління шляхом постановки довгострокових цілей, визначення найбільш ефективних способів їх досягнення, адекватного коригування управлінських рішень при зміні умов зовнішнього середовища.

Результати. Оскільки велика кількість аграрних підприємств перебувають у кризовому стані через неефективне управління ними, тому серед основних заходів їх фінансового оздоровлення є реконструкція процедур управління з метою визначення шляхів використання внутрішньогосподарських резервів, а також пошук можливостей залучення зовнішніх інструментів їх фінансової стабілізації.

Теперішня світова фінансова і безпосередньо пов'язана з нею економічна криза має глобальний, системний і затяжний характер. Цілком очевидно, що в умовах відсутності грошей кризові явища на світових ринках продовольства посилюватимуться, в тому числі й в силу доброго врожаю в більшості зернових країн.

На тривалість кризових явищ вказує й те, що розвинуті країни світу намагаються насамперед відтворити фінансову систему та направляють усі свої зусилля на підтримку банківського і фондового секторів. Отже, депресія світових продовольчих ринків може набути системного характеру, стати одним із додаткових чинників економічних проблем, особливо в країнах, що розвиваються.

Для України це особливо актуально, адже аграрний сектор є однією із стратегічних складових економіки держави: в АПК та споріднених із ним галузях формується до 20% ВВП. Тому стабілізація в найкоротші терміни аграрного сектору економіки країни стане одним із головних чинників вітчизняної економіки з умовах світової фінансової кризи та галуззю, що визначить її майбутнє на тривалу перспективу.

Слід також зазначити, що для АПК країни негативний вплив фінансової кризи вже відчутно проявився уповільненням інвестиційних процесів, у тому числі й через проблеми у вітчизняній банківській системі, яка є основою кредитування галузі. Вирішивши питання міжнародної фінансової допомоги (кредит у розмірі 16,5 млрд. дол.), треба негайно відновити активне кредитування АПК, особливо експорту.

Серед невідкладних заходів державної політики має бути передбачений максимально можливий рівень підтримки сільськогосподарського виробництва та переробної промисловості. Передусім, це збереження й гарантування дії на тривалий період пільгового та спрощеного режиму оподаткування сільгоспідприємств через фіксований податок, спеціальний порядок нарахування й використання ПДВ, пролонгацію до кінця наступного року кредитів комерційних банків, часткову або повну сплату наперед їх відсотків за рахунок Державного бюджету України.

Доцільним вважається також повернення до рівня минулих років тарифів на імпорт окремих видів продовольства, особливо м'ясної групи, введення заборони на певний період переробки м'яса за давальницькими схемами, скасування експортного мита на соняшник та ін. Запровадження таких заходів навіть

в умовах загострення фінансової кризи дасть пожвавлення ділової активності в галузі, збільшення обсягів виробництва продовольства, активізацію інвестиційних процесів в аграрному секторі.

За оцінками фахівців, у 2008/09 маркетинговому році Україна виробить у заліку 25,5 млн. т пшениці, 9,5 – кукурудзи та 12,5 млн. т ячменю, зайнявши – відповідно сьоме, десяте й третє місце серед світових виробників зерна. Серед світових експортерів Україна матиме ще потужніше становище й посіде шосте місце по експорту пшениці, четверте – кукурудзи й перше місце – серед експортерів ячменю. У 2008/09 маркетинговому році Україна займе третє місце серед світових виробників насіння соняшнику, друге – виробників соняшникової олії та перше – серед експортерів насіння соняшнику й соняшникової олії. В сучасних умовах держава має надати підтримку розвитку експортної складової цих виробництв, тобто відпрацювати на державному рівні довгострокову програму розвитку експорту сільськогосподарської продукції та продовольства, передбачивши механізми гарантованої реалізації продукції на рівні міждержавних відносин, формування мережі вітчизняних трейдерських державних і комерційних структур.

Висновки. Отже, головною метою заходів державної підтримки галузі має стати підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняного аграрного виробництва, що стане головним чинником посилення позицій України на світових ринках продовольства в умовах їх рецесії й поглиблення фінансової кризи. На перший план повинні вийти бюджетні програми, які будуть спрямовані на удосконалення системи управління АПК, формування повноцінної інфраструктури аграрного ринку, зокрема фінансового й товарного, організації сучасної системи оцінки якості сільськогосподарської продукції та продовольства на рівні європейських вимог.

Таким чином, заходи державної аграрної політики щодо зменшення наслідків світової фінансової кризи мають бути спрямовані на зміцнення ролі держави через механізми державної бюджетної та податкової підтримки галузі, удосконалення системи її управління, формування ринкової інфраструктури товарного ринку й системи контролю якості продукції, підтримку експортного потенціалу галузі, щоб не допустити спадів у виробництві стратегічно важливої для забезпечення продовольчої безпеки держави продукції й зміцнення її конкурентоспроможності на світових ринках.

Література

1. Зінов'єв Ф.В. Формування фінансово-економічної стійкості аграрних підприємств України / Зінов'єв Ф.В., Лагода С.Ю. Держава та регіони. Серія „Економіка та підприємництво”// – 2008. – №5. – с.44.
2. Кириленко І.Г. Деякі аспекти державної аграрної політики в Україні в умовах світової фінансової кризи / Кириленко І.Г., Дем'янчук В.В., Андрущенко Б.В. // Економіка АПК. – 2008. – №11. – с.4.
3. Прокопенко Н.С. Фінансово-економічна стійкість підприємств АПК: сутність, оцінка, регулювання / Прокопенко Н.С. // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – №3. – с.113.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОДЕКСІВ ЗАКОНІВ ПРО ПРАЦЮ УКРАЇНИ І РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Алексесенко К.І.

Наковий керівник: к.е.н, доцент Шовкун В.А.

У статті представлена інформація про Кодекси законів про працю країн колишнього СРСР (України і Росії). Висвітлені основні історичні моменти створення кодексів, особливості змісту кожного з них..Розглянуто інформацію про зміни та доповнення Кодексу законів про працю РФ, їх ефективність і подальше застосування.

Суспільні відносини, що виникають при використанні праці потребують правового регулювання. Відбувається правотворчість, яка оформлюється прийняттям відповідних юридичних норм, що знаходять вираз у формі державних актів органів законодавчої влади, актів вищих органів державного управління. Конкретні форми виразу права залежать від ступеня важливості суспільних відносин, що ними регулюються. Це можуть бути закони, укази постанови, інструкції, накази.

Тема даної статті «Порівняльна характеристика Кодексів законів про працю України і Російської Федерації». Оскільки в умовах, коли Конституція Росії - основний закон-став «зразком» для України, решта законодавчих актів також приймалися після того, як вони видавали в Росії, без будь-якого відхилення в змісті. Спеціальними постановами вони поширювались на територію України [2,с.10]. Тема даної роботи є актуальною, оскільки нині діючий КзпП України повністю відтворив Основи Законодавства Союзу РСР і союзних республік про працю, що були затверджені ВР СРСР 15 липня 1970 року і введені в дію з 1 січня 1971, то на підставі цього виникла ідея, розглядаючи КзпП двох країн колишнього Радянського Союзу виконати поставлені у процесі роботи завдання, зміст яких полягає у виявленні істотних ознак у змісті КзпП як України так і Росії, історію створення нормативно - правових документів, що регулюють норми праці та проаналізувавши, зробити відповідні висновки.

Чинний Кодекс законів про працю України затверджений Законом УРСР від 10 січня 1971 року 322-VIII і цим же Законом надано йому чинності з 1 червня 1972 року.

Кодекс повністю відтворив Основи законодавства СРСР і союзних республік про працю, що були затверджені Верховною Радою СРСР 15 липня 1970 року й введені в дію 1 січня 1972 року [6].

КзпП, завдання якого полягає у регулюванні трудових відносин всіх працівників, сприяючи